

Duna–Tisza Közi Falugondnoki Hírlevél

XI. évfolyam, 46. szám

2008/3.

Mécs László:

Vadócba rózsát oltok, hogy szebb legyen a föld

*Május. Rózsálló reggel. Remény, ígéret, harmat.
A szélbe füttyörésem a hajnalos vigalmat.
Kószálni jött ma kedvem: apostolok lovára
kapok s vaktában érek egy messzi kis tanyára.*

*A kakas még az ólban pitymallatot rikongat,
az égbe fűrt pacsirta fittyet hány éji gondnak,
dalától messze rebben bimbóról bánat, szender.
A ház előtti kertben a kis padkán egy ember.*

*Apokaliptikus, vad formája és nézése:
a félszemére vak és helyén gödör van vésve,
haja nyíratlan, félősz, bozontos, mint szakálla,
bakkancsa és kabátja dróttal van összezárva.*

*A reggelt ráköszöntöm, mert testvér-mód kíváncsi
vagyok sorsára s kérdek: Mi jót csinálgat, bácsi?
Zord, bömbölő beszéde minden zugot betölt:
„Vadócba rózsát oltok, hogy szebb legyen a föld!”*

*Nagy kert. S amerre nézek, száz rózsza rózsza hátán,
ráfutva fára, falra, ribizkén ül, salátán,
vad összevisszaságban, befonva minden ösvény,
s bimbó bomol belőlük özönnel, egy se fősvény.*

*Közöttük ül, szemezzet e félszent, félig örült
s beszélni kezd, lementsze egy vadhajást a törül:
Az Élet mosolyogva száguldott hajnal-hintón,
harmatja, csókja égett minden új ember-bimbón:
s diplomaták, bitangok öt évig kaszabolták
ágyékok szép vetését... a földet letarolták...
fiam, szemem kilőtték... s mit elrontottak ők:
vadócba rózsát oltok, hogy szebb legyen a föld!*

*Most konferenciáznak a nagy szélhámosok,
hogy csírában megöljék, mi újra él, mozog...
S míg lakomákon dőzsöl, ki milliókat ölt:
vadócba rózsát oltok, hogy szebb legyen a föld!”*

*Testvéri szánalomból a szívem rádorombol:
Bátyám, én lelket oltok az evangéliomból,
midőn kobzom jóságos zenéjű verset költ:
vadócba rózsát oltok, hogy szebb legyen a föld!*

Képünkön: a magyarlukafai tájház

„Aki falun született, az meg nem szabadulhat a falutól,
hiába tépi el az összes gyökereit, melyek odafűzték,
hiába feneklik meg a városban, a falu utána jön, mint
a kísértet és hívja haza maga után.
Az eloltott gyertyával esténként eltűnik a város
sok ezer házával, és idejön a kicsiny falu akácaival
liceumkerítésével, eredeti vidám népével.
Bizony én még most is annyit lakom falun, mint a
városban.”

Mikszáth Kálmán

Újból a tanyabuszról

Megjelent az MVH honlapján (www.mvh.gov.hu) az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból nyújtandó, a vidéki gazdaság és lakosság számára nyújtott alapszolgáltatások körében a falu- és tanyagondnoki gépjárművek igénylését szabályozó legújabb 65/2008. (V. 15.) MVH Közlemény.

A közlemény és mellékletei honlapunkon (www.falugondnoksag.hu) a Tanácsadás rovatban olvashatók. Felhívjuk figyelmüket, hogy az úrlapok is változtak! Ugyanitt (www.falugondnoksag.hu) található meg a települések által feltett kérdésekre az MVH munkatársai által adott válaszok is. 2008. évi igényléseiket június 9-ig adhatják be.

Látóúton Baranyában

Sok ötletet gyűjtöttünk

Mindannyiunk nevében írhatom, nagy szükség van arra, hogy néha kiszakadjunk a mindennapok taposómalmából főként, ha ezt úgy tehetjük meg, hogy közben megismerjük más települések életét, az ottani kollégáink munkáját.

Március utolsó hétvégéjét nagyon vártam. Három napos kikapcsolódás, nincs munka, nincs háztartás. Sok évvel ezelőtt jártam már hazánk ezen részén egy osztálykirándulás alkalmával. Már nem is emlékeztem a tájra, és a városokra. Most, felnőtt fejjel teljesen lenyűgözött az ébredő tavaszi panoráma. Vonzották a szemem a lankák, és a tavaszi színek sokasága. Mivel falu-, és tanyagondnokokkal indultunk útra, így a hosszas beszélgetések sem maradtak el. Észrevétlenül teltek az órák, és Alsómocsoládon találtuk magunkat. Alsómocsolád egy 300 fős baranyai zsáktelepülés, annak előnyeivel és hátrányaival. Itt Dicső László polgármester és Taller József falugondnok fogadott bennünket a helyi konferencia-központban. Ismertették a falu múltját és jelenét. Bemutatták a helyi civilszervezeteket, megismerhettük a régiós teleház, valamint az erdei iskola munkáját is. Megnézhettük a polgármesteri hivatal, ahol a postától a teleházig, a falugazdásztól a tanfolyamokig minden megtalálható. Láttuk a szennyvíztisztító telepet, a játszótér, az egészségházat és az

uniós forrásból megvalósított bentlakásos otthont is.

Orfűn Bús Gizi tanyagondnok várt, megmutatva a tájházat, illetve a működőképes vízimalmot, a kemencés udvart, s megkóstolhattuk a medvehagymás, kemencében sült pogácsát. Füziné Kajdy Zita polgármesterasszony és a tanyagondnok bemutatta a településen működő civil szervezeteket; bővebben a polgárőrség működését, melynek mindketten tagjai.

A nap fáradalmait a sellyei mezőgazdasági iskola kollégiumaiban pihenhettük ki. Másnap reggel egy 120 lelkes kis faluba, Magyarlukafára látogattunk el.

Kékes Tóbiás polgármester, valamint a régi (Kaizer Istvánné) és az új falugondnok (Szigeti Vedel) mutatta be a falut. Híres a Vendel napi búcsújuk bemutatófilmjét látva érdemes ide máskor is ellátogatni. Kézműves tájházukat Lovas Kata, a Kaptár Egyesület vezetője mutatta be. A látóút során nekem ez a település lett a „favorit”. Úgy ahogy vannak, kevesen, szűkösen, összefogva, több ezer fős rendezvények lebonyolítására képesen. Ezúton is kitartást és sok sikert kívánok nekik!

Boldogasszonyfán a művelődési házban várt bennünket Neiczerné Jaksa Szilvia polgármester asszony (a volt falugondnok), a jelenlegi falugondnokkal, Vetz Rolanddal karöltve, s a német nemzetiségi település életét, gondjait, mindennapjait láttatta. Gyalogos sétával felkerestük a tájházat, s az adományból felújított templomot, majd Szentlászló tájházát és csuhé múzeumát.

A nap zárása Magyarbecskén volt. Személyesen is találkoztunk a márciusban miniszteri kiténtetést kapott helyi falugondnokkal, Samu Jánossal és Horváth Gézánné polgármesterasszonnyal. Bemutatták településük jellegzetességeit, megosztva velünk a problémáikat, erőfeszítéseiket, eredményeiket. Számos Baranya-megyei falugondnok is várt bennünket. Jó hangulatban, tartalmas beszélgetésekkel telt el az esténk.

A látóút utolsó napja Sellye után Szigetvár megismerésével kezdődött felfrissítve, pontosítva történelmi ismereteinket, betekintést nyertünk a törökök elleni küzdelmek idejébe, helyi viszonyaiba, megnéztük a várat, a dzsámit, és két templomot.

Tartalmas napokat töltöttünk együtt, élményekkel, ismeretekkel felvértezve hazafele vettük az irányt. Hiszen másnap már mindegyikünkre várt a munka és persze ezernyi kérdés: merre, hol jártunk, mit láttunk, mert a három nap alatt bizony hiányoztunk. Látóútunkat ötletgyűjtő körútnak is nevezhetném. Az ilyen tapasztalatcserék adják nekem az erőt és a lendületet ehhez a munkához, amit falugondnoki szolgálatnak nevezünk.

Nagy Zsoltné falugondnok
Csárdaszállás

Konferencia Kishegyesen

Közelebb az emberekhez

Helyi közösségek és települések képviselői (Újvidék, Bácsfeketehegy, Zentagunaras, Kishegyes, Szabadka, Pescara, Novi Sad, Palics, Kelebia, Horgos, Bácskossuthfalva, Oromhegyes, Királyhalom, Kelebia), magyarországi testvértelepülések polgármesterei (Mezőhegyes, Csengőd, Kelebia, Röske, Csikéria, Öttömös, Tompa, Rúzsa, Ásotthalom), civil szervezetek vezetői (Caritas – Szabadka, Nők Kishegyesi Fóruma, Jugoszláviai Magyar Mérnökök Egyesülete, Szociális Szervezet – Horgos, Szociális Szervezet – Palics, Életfa Egyesület – Bácskossuthfalva, Armida Nőszervezet – Zentagunaras, Hestia Nők Egyesülete – Bácsfeketehegy, Caritas – Horgos, Moravicai Értelmiségi Fórum – Bácskossuthfalva), falu- és tanyagondnokok, a szerbiai Szociális és Munkaügyi Minisztérium, valamint a magyar Külügyminisztérium képviselői vettek részt azon a kishegyesi tanácskozáson, amelyen a szociális ellátás egy sajátosan magyar formájáról, a falugondnoki és tanyagondnoki intézmény gyakorlatáról tartottak a Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesülete, a kishegyesi helyi közösség, valamint az önkormányzat szervezésében. Az egybegyűlteket a házigazda nevében Szűgyi István polgármester, a testvértelepülési kelebiai önkormányzat nevében pedig Maczkó József polgármester köszöntötte. Csörszné Zelenák Katalin, a falugondnokok egyesületének ügyvezetője arról számolt be, hogy a szolgálat tizenhét éve működik Magyarországon, és a falvak, de különösen a tanyavilágban élők mindennapjait könnyíti meg. A

szolgálatot az alföldi települések jellege tette szükségessé, hiszen ezek a települések nagy kiterjedésűek, és nagy kiterjedésű tanyavilággal is rendelkeznek. Valójában arról van szó, hogy ezzel a megoldással sikerült közelebb vinni az emberekhez a szociális szolgáltatásokat, olyanokhoz is, akik a távolság vagy egyszerűen az egyedüllétük miatt nem tudták igénybe venni. Erről a megoldásról már tartottak több tanácskozást Erdélyben, ahol ennek nyomán több ilyen szolgálat is alakult. A falugondnokság 2005-ben bekerült az Európai Unió legjobb gyakorlatai közé. A Miskolcon rendezett Per Review szemináriumon a szociális segítség mellett a vidéken élő népesség helyben tartásának egyik jó eszközeként értékelték a falugondnokságot az uniós résztvevők.

A falu- és tanyagondnokok munkáját dr. Dúró Annamária tanyakutató részletezte. Kiemelte, hogy valójában olyan emberről van szó, aki kisbusszal járva a terepet minden ügyes-bajos dolog elintézésében segít. Ha kell, orvosságot írat, esetleg vérnyomást mér, értesíti

az orvost, ha szükséges, segít a bevásárlásban, s ha kell, akár a gyerekeket is elviszi az iskolába.

Balla János, a Külügyminisztérium főosztályvezető-helyettese bemutatta Magyarország Szerbiával kapcsolatos stratégiáját, valamint a NEFE pályázati lehetőségeket. Zorica Rašković, a szerbiai Szociális és Munkaügyi Minisztérium képviselője a tanácskozáson arra mutatott rá, hogy reform előtt áll az ország szociális rendszere, amelyet elsősorban decentralizálni kell, vagyis a községeknek és a helyi közösségeknek kell nagyobb szerepet kapniuk a helyi megoldásokban, melyek nyilvánvalóan sokféleképpen lehetnek. A szolgáltatások hozzáférhetősége szempontjából nagyon értékes lehet a magyarországi gyakorlat, mint szociális innováció, hiszen mindenekelőtt azt szolgálja, hogy az embereknek ne kelljen otthonukba költözniük, hanem maradhatnak természetes, megszokott környezetükben, és mégis élvezhetik a szolgáltatásokat. A bevezetőket követő vita során elsősorban az domborodott ki, hogy az államnak, amennyiben az a célja, hogy a feladatokkal a községeket bízta meg, az eszközöket is decentralizálnia kell.

Többen érdeklődtek a falugondnokság bevezetési lehetőségeiről, s civilek és helyi közösségek vezetői közösen keresik a forrásokat néhány falugondnokság mintaként szolgáló bevezetésére. A konferencián a falugondnoki gyakorlat iránt a komolyabban érdeklődő közösséget meghívta az egyesület, hogy különböző településeken a gyakorlatban is bemutassa a falugondnokság működését.

Cs. Z. K.

Csiszolatlan gyémántok

„A látás, és megértés öröme, a természet leggyönyörűbb ajándéka!”

(A. Einstein)

Mindig nehéz olyan dologról írni, amivel nap, mint nap találkozok az ember. Feltettem a kérdést kollégámnak, mégis hogyan kezdjek hozzá az íráshoz, mire ő azt mondta, „a téma a tanyákon, és a munkavégzés közben van”. S hogy miért csiszolatlan gyémántok a címe az írásomnak, remélem, a végére, kiderül.

Az alábbiakban bemutatom a városunkban nemrég indult tanyagondnokságot, azon belül pedig bővebben kitérek a gyermekszállításra, mint megoldott feladatra.

Mindszinten mintegy 7500-an élnek, ebből a külterületi lakosok száma 164. Szórt tanyavilágról beszélünk, ami a várostól 20 km-es körzetben található, és nagyon nehezen megközelíthető.

Tanyagondnokság bejegyzetten 2007. december 30. óta működik. Tehát gyerekcipőben jár ez a szolgálat, és napi gondokkal vívodom. Van egy törvény, ami szerint kellene tenni a dolgunkat, de mikor reggel elkezdjük a munkát akkor már az élet diktálta törvények szerint kell dolgoznunk: ez az emberség, és megértés, és nem utolsó sorban az idő. A tanyagondnoki munka nem 8 órás munkakör, mint én is tapasztalom napról napra.

A tanyagondnokság nagyon összetett feladat, én mégis a gyermekszállítás, és az ezzel járó feladatokat szeretném kiemelni. Területemen 9 kiskorú gyermek él az óvodáskorútól, a felső tagozatosig, ezért a legfontosabb megoldásra váró kérdést a beszállításuk jelentette. Velük

kezdődik a napom. Azt gondoltam, itt lesz a legkevesebb problémám. Hogy miért? Gyakorló szülő vagyok én is, és egyébként is nagyon sok gyermek vesz körül. A legelső döbbenet az volt számomra, hogy ezek a gyerekek nem beszélgetnek, nem köszönnek sem nekem, sem a környezetüknek. Elgondolkodtam, hogyan lehetne helyes értékrendet mutatni a gyerekeknek úgy, hogy ne érezzék utasításnak. A szülő nem én vagyok, és nem is lehetek, de úgy éreztem, fel kell vállalnom, hogy belépek a napi életükbe. Naponta kétszer háromnegyed órát vagyok velük. Kevés idő, de ma már látom, hogy hasznosan töltjük el.

A gyerekek tudják, hogy mihez van joguk, mert az iskola tökéletesen tájékoztatja őket, és erre is nagyon oda kellett figyelnem. Meg kellett keresnem azokat a lehetőségeket, és témákat, ami őket érdekli. Mivel több korosztályt utaztatok, ez sem volt könnyű. Nincs rádió az autóban, így a zene hallgatása, esetlegesen, hogy ki mit szeret, nem jöhetett szóba. El kellett érni, hogy beszélgessünk. Aki ismer, az tudja, számomra a beszéd nem nehéz feladat, de a legnagyobb leckét mégis a gyerekektől kaptam. Első körben azt kellett kivívnom, hogy fogadjanak, és tudatosítani kellett, hogy bízhatnak bennem, és számíthatnak rám. Tanultunk, és tanulunk köszönni, és tisztelettel beszélni a társakkal. És kihasználva a gépkocsi adta lehetőségeket, a jármű szolgálhat jutalomnak, vagy épp büntetésnek, hogy ki fog mellém ülni, és ki lehet az „ajtós”. Cél elsősorban az, hogy ők is élvezhessék az iskola adta lehetőségeket, és ne legyen gátló tényező

az, hogy azért nem tudnak részt venni egy-egy iskolai rendezvényen, mert nem tudnak haza jutni. Tanulmányi versenyeken vettek részt, és jól szerepeltek. A további cél a tanulásban a jó teljesítmény elérése, adottak a lehetőségek: „út közbeni” korrepetálás. Elértem ezzel a segítséggel, hogy az egyik diák már fél-évkor nem bukott egy tantárgyból sem. Tudni kell ezekről a gyerekekről, hogy többszörösen hátrányos helyzetben nevelkednek, és igazi családmódel nem rendelkezik. És ezért nekem ők csiszolatlan gyémántok. A munkánk nagyon szép, mivel nem a mindennapok szürkesége vesz körül minket, és vannak azok a helyzetek, amikre mások legyintenek, mi pedig a kezünk nyújtjuk. Én is tanuló nap, mint nap, mert nem a külterületre születtem, és nem ott élek, nem ismerem a külterület adta lehetőségeket, és természetesen az ott felmerülő problémákat sem.

De van összehasonlítási alapom, mivel dolgoztam már szociális területen, de a tanyagondnoki munka semmilyen szociális munkához nem hasonlítható. Sokan irigyelnek minket, mert csak azt látják, hogy megy a tanyagondnoki gépjármű, de a tapasztalat az, hogy kívülálló személyeknek nincs fogalma a munkánkról. Néha azonnal kell döntéseket hozni, és jól kell döntenünk.

A tanyagondnoki munka számomra olyan, mint az anya és a gyermek közötti köldökzsinór, ha születés után elvágják, akkor is felelősséggel tartozunk a gyermeknek, ez esetben a munkánk iránt.

Mihály Lilla tanyagondnok,
Mindszent

Mézeskalácsok Csengődön

A Falugondnokok Duna-Tisza közí Egyesülete, Csengőd önkormányzata és Szociális Alapszolgáltatási Központja szervezésében április 29-én Csengődön zajlott le a falugondnoki találkozó. Vendégeink voltak a falugondnokságot működtető Bács-Kiskun, Csongrád, Békés, Pest és Jász-Nagykun-Szolnok megyei települések polgármesterei, falu- és tanyagondnokokai, jegyzői, intézményvezetői. Külön örömeinkre szolgált, hogy a Vajdaságból is érkeztek hozzánk, Csenik Teréz, a Vajdasági Falusi Turizmusfejlesztési Központ Igazgató Bizottsági elnökhasszonya Kishegyesről, Sipos Hajnalka, Zentagunaras Helyi Közösségének titkára és a Nőtanács elnöke.

Baltás István polgármester mutatta be a település sajátosságait, fejlődési

lehetőségeit. A visszajelzések alapján többek érdeklődését felkeltette a Puli Tanyaőrző Szolgálat (*Róluk lapunk 10. oldalán olvasható cikk!*), és a megújuló energiaforrások hasznosításáról szóló tájékoztató is.

A meglepetésműsor Dudás András, országos harmonika verseny győztes nevéhez fűződik, aki mindenkit elkápráztatott tehetséges játékaival. Az ebédet követően is folytatódtak a baráti beszélgetések, az érdeklődők a Família Szociális Alapszolgáltatási Központban tettek intézménylátogatást. Örültünk, hogy vendéglátói lehetünk a rendezvénynek. Reméljük, hogy a mézeskalácsszívek sokáig fogják a résztvevőket emlékeztetni erre a kellemes, tartalmas napra Csengődön!

Dr. Jamrik Kiss Edit

Hírek

Élni tanulj!

Egyesületünk Bács-Kiskun, Csongrád és Békés megyében falu- és tanyagondnokok, valamint falugondnokok települések civil szervezetei számára szakmai napokat szervez Élni tanulj! címmel az egész életen át tartó tanulás népszerűsítésére. A találkozó lehetőséget kínál a kölcsönös ismerkedésre, az együttműködési lehetőségek, tapasztalatok megbeszélésére is.

Időpontok: Bács-Kiskun megye: 2008. június 2-án. hétfőn 10 órától Kiskunmajsán a Művelődési Központban (Hősök tere 6.). Békés megye: 2008. június 3-án kedden 10 órától Örménykúton a Napköziotthonos Ebédlőben (Tessedik út 21/b.). Csongrád megye: 2008. június 4-én szerdán 10 órától Mindszentén a Keller Lajos Városi Könyvtár és Kulturális Központban (Szabadság tér 37.)

Küldjük a híreket

A www.falugondnoksag.hu honlapunkon megjelenő újdonságokat, híreket hetente küldjük, ha feliratkozik a honlapon található hírlevélre megadva e-mail címét.

Cegléd szolgálatában

Farkas Márta 1994 óta a Magyar Máltai Szeretetszolgálat tagja. A Szeretetszolgálat 1989-től önkéntesen működő ceglédi csoportjának 1994 óta a vezetője. Cegléden 2004-ben indította el a tanyagondnoki szolgálatot, melyet azóta még egy szolgálattal bővített.

Márta a Károli Gáspár Református Egyetem Tanítóképző Főiskolai Karán végzett általános szociális munkásként, majd tanyagondnökként. A szeretetszolgálat önkéntes munkatársaként rendkívül aktívan vesz részt a rászorulóknak segítésében. A nagycsaládoknak, kisnyugdíjasoknak rendszeresen gyűjt adományokat, ruhaosztásokat szervez önkéntesek segítségével, élelmiszer-csomagokat juttat el a szükségét szenvedő embereknek. Lehetőség szerint gyógyászati segédeszközökkel is segíti

a betegeket. Nemcsak Ceglédről, hanem a területileg hozzá tartozó településekről érkező kéréseket is megpróbálja teljesíteni. Nagy türelemmel, empátiával fordul a tanyagondnoki szolgálat ceglédi működési területén élő idős emberekhez, nagycsaládokhoz. Személyiségéből adódóan mindig kitartóan keresi a problémák megoldását, lelkesen végzi munkáját.

Nyaranta a hátrányos helyzetű gyermekeknek táborokat szervez. Karácsony előtt rendszeresen részt vesz a szeretetszolgálat „Kaiser's” élelmiszer-gyűjtő akciójában, önkénteseivel az áruházakban jelentős számú adományokat gyűjt össze. Az ezekből elkészített csomagokat Karácsonykor a rászoruló családok mindig nagy örömmel fogadják. Jó kapcsolatot alakított ki a városban lévő szociális intézményekkel, keresi

az együttműködés lehetőségét.

A Tanyagondnoki Szolgálatot a Magyar Máltai Szeretetszolgálat keretében eredménnyel, nagy odafigyeléssel működteti, tervezi további szolgálatok elindítását. Mind szakmailag, mind emberileg a rászorulóknak maximális segítésére törekszik. Farkas Mártát áldozatkész, kiemelkedő szociális tevékenységéért, a tanyagondnoki szolgálatért „Cegléd város Szociális Szolgálatáért” elismerő oklevelet kapott.

Alkoholproblémák és kezelésük IV.

Segítség a gyógyuláshoz

Ha a családban bármilyen szenvedélybetegség fennáll, a családtagok reflektálatlanul és önkéntelenül elfogadják ezt az állapotot azzal, hogy saját viselkedésüket a szerhasználó viselkedéséhez igazítják. Azért hogy csökkentsék saját rossz érzésüket, vagy a szenvedélybeteg iránti szeretetből, vagy a család védelmében különféle szokatlan szerepeket vállalhatnak. Ezeket a szerepeket bárki felvállalhatja az együtt élő családtagok közül, vagy ezek valamilyen kombinációját, illetve több szerepet is felvállalhatnak egymás után. A segítőnek fel kell tudni ismerni ezeket a szerepeket, mert ezek a szerepek a szenvedélybeteg szerhasználatát nemhogy csökkentenék vagy megszüntetnék, hanem egyenesen fenntartják azt.

A leggyakoribb családi szerepek

A megmentő: A megmentők megóvják a szenvedélybeteget mulasztásainak következményeitől, kezességet vállalnak érte, átvállalják a feladatait. A megmentő ezáltal csak megkönnyíti a szerhasználó további szerhasználatát.

A gondoskodó: A gondoskodó mindent megtesz, hogy a szenvedélybetegnek a lehető legkisebb legyen a felelőssége önmagával és másokkal szemben. Ezzel segít kompenzálni a szenvedélybeteg megbízhatatlanságát és csökkenti az bekövetkező károkat. A túlgondozás, túlzott gondoskodás is segíti a szenvedélybeteget életmódja fenntartásában.

A lázadó: A lázadó (legtöbbször a gyermek) bűnözéssel, iskolai problémákkal, vagy drogozással el akarja a családtagok figyelmét terelni a szenvedélybeteg és környezete konfliktusairól. Ez a gyerek tudat alatti segítségkérése.

A hős: A család „hősei” azzal próbálják elterelni a figyelmet a problémáról, hogy hihetetlenül jól teljesítenek. Gyakran azt remélik, hogy példászerű viselkedésük valahogy segít az alkoholistának abbahagyni az ivást. A hős, aki magasszintű teljesítménnyel próbálja menteni a család becsületét.

A vádoló: A vádoló típus a család összes problémáját a szenvedélybeteg nyakába varrja. Ezzel bűnbakká teszi őt és a többi családtagot feloldja saját felelőssége alól. Ráadásul a szenvedélybeteget frusztrálja, aki emiatt ürügyet talál az italozás folytatására.

A cimborá: Együtt iszik a szenvedélybeteggel, azt állítja, azért, hogy az kevesebbet igyon, ezáltal őt megvédi. Valójában azonban ő is alkoholista, vagy abba az irányba tart.

A falazó: Az alkoholisták nem folytathatják az ivást túl sokáig mások segítségével nélkül. Szükségük van valakikre, akik kisegítik őket, vigyáznak rájuk, vagy részt vesznek hazugságaikban, csalásaikban. Ez a segítségnyújtás azonban nem valódi segítségnyújtás, hanem falazás, ami a szenvedélybeteget segíti életmódja fenntartásában.

„Ne legyél a probléma része!”

Avagy a társfüggőség felismerése. A „társfüggőség (kodependencia) egy olyan folyamathoz, az addikcióhoz való alkalmazkodás szándékát jelenti, amelyhez nem lehetséges egészséges módon alkalmazkodni. Pedig a társak rendszerint az alkalmazkodás igen sok módjával megpróbálkoznak. Ennek során kipróbálhatják az „üldöző”, a „megmentő”, a „hős”, „lázadó”,

a cimborá”, a „balek”, sőt a „csapos” szerepeket is. Mindez nem segít. Abban a kapcsolatrendszerben, családban, ahol az ivás rendszeres, a fejlődés helyett már csak a túlélés válik a meghatározó törekvéssé. A túlélési folyamat olyan láncreakció, melynek mintázata számos előre jelezhető elemet tartalmaz.

Azzal, hogy a családtagok megengedik, hogy egy személy ivása befolyásolja őket – bár szándékosan nem akarják –, de az alkoholfogyasztás a saját problémájukká is válik. Ilyen helyzetben a családtagok is az alkoholtól függnek, csak nem ők fogyasztják el. Anélkül, hogy tudnák, olyan dolgokat tesznek, amelyek ösztönzik az ivás folytatását, megrövidítik saját életüket és visszatartják magukat attól, hogy a bajok megoldása érdekében valahová forduljanak.

A saját élet elhanyagolása?

Amikor a családtagok, barátok azzal vannak elfoglalva, hogy ellenőrizzék az alkoholistát, a saját életüket sem tudják normálisan élni. Beleegyeznek az ivásba, mivel a gondolataikat és tetteiket ugyanúgy befolyásolja az alkohol, mint az alkoholistáét. Ez egy nagyon nehéz élethelyzet, és ez a lelki egészségüket is ártalmasan befolyásolja. Amíg az emberek ragaszkodnak az alkoholizmus által kialakított viselkedési formákhoz, addig olyan, mintha egy végtelen taposómalomban lennének. Ahhoz, hogy az alkoholistákat körülvevők kilépjenek ebből, ahelyett, hogy a probléma részesei lennének, a megoldás részesivé kell válniuk.

„Légy a megoldás része!”

Nézzünk néhány jó tanácsot. Akkor is van megoldás és segítség, ha a szenvedélybeteg még tagad, nem akar vagy még nem tud változni. A családtagok nem tudják azonnal megváltoztatni a szenvedélybeteg magatartását, de tudják változtatni a sajátjukat. Ha a családtagok kilépnek a korábban folytatott szerepeikből, azaz pl. nem „falaznak” tovább az alkoholistának, élik a saját életüket, mernek a saját szükségleteikre koncentrálni, s mindeköz-

ben igénybe veszik a családon kívüli segítséget, elindíthatják a családot a gyógyulás útján.

„Add vissza a felelősséget”

Fontos, hogy a családtagok szüntessék meg a támogatási rendszert, amely tulajdonképpen lehetővé teszi az alkoholistának, hogy igyon. A legjobb azzal kezdeni, hogy megengedjük az alkoholistának, hogy vállalja az ivás következményeit, az ivás miatt fellépő problémákat.

„Mindenki a saját szükségleteire összpontosítson!”

Ha a családtagok nem engedik, hogy a gondolataikat és tetteiket az alkoholista határozza meg, megszabadíthatják magukat a beteg által szabott korlá-

toktól. Azzal, hogy elsőbbséget biztosítunk saját szükségleteinknek, az alkoholista maga is elindulhat a normális élet felé.

„Kérj segítséget!”

Az alkoholizmus önmagától nem múlik el. Ahhoz, hogy hatásosan foglalkozunk ezzel a betegséggel, új gondolkodásmódra van szükségünk, és a családtagok sokat hasznosíthatnak a szakemberek segítségéből. Segítség a család nem alkoholista tagjai számára: Amikor a család kész elfogadni a segítséget, rájön, hogy milyen sok lehetősége van erre. Ha a családtagok valóban készek segítséget elfogadni, megkaphatják azt az egészségügyi, szociális és mentálhigiénés szakemberektől, önszorgító csoportoktól.

Út a gyógyuláshoz

Bár sok alkoholista egész életére szóló józanságot tud elérni, a változás ritkán jön egyik pillanatról a másikra, a kezelés pedig csak a kezdet. Ha az alkoholista elkezd nem inni, a továbbiakban is segítségre van szüksége. Ha visszaesés tapasztalható, nem kell kudarcnak felfogni.

Az alkoholizmus olyan betegség, amely az egész családot, baráti kört felörlí, és elszigeteli a családtagokat egymástól. De van remény a szabaddulásra, nem kell mindennek tönkremennie és végül a betegnek nem kell betegségébe belehalnia. Csak merjünk szembenézni a problémával és merjünk a magunk számára segítséget kérni!

Molnár Ferenc

Élőlánc a kisiskolákért

Az Élőlánc a kisiskolákért kezdeményezés résztvevői kidolgozták javaslataikat a falusi iskolák helyzetének rendezésére.

Stratégiai cél. Azokon a településeken, ahol a családok ezt igénylik, az alapvető oktatási-nevelési feladatokat ellátó intézmények legyenek helyben elérhetőek a bölcsődétől a nyolcadik iskolai évfolyamig.

A javasolt ellátás-szervezési modell. A működési előírások és finanszírozási szabályok jelenlegi, túlbonyolított rendszerét egyszerűsíteni kell. Ezzel megnövekszik a helyi döntéshozók felelőssége. A döntéshozatalban biztosítani kell a társult községek egyenjogúságát és közvetlen beleszólását a helyi intézményt érintő döntésekbe.

Az iskolafenntartó társulások a jövőben önálló iskolák/óvodák szövetségéiként működjenek. A szövetkezés célja az egyes iskolák lehetőségeit meghaladó feladatok közös ellátása, a pedagógusok munkájának ésszerű megszervezése, a gazdaságosabb működés.

A társult intézmények önállóságát helyre kell állítani, igazgatójuk kinevezésénél a községi önkormányzat rendelkezzen egyetértési joggal. A társulás keretében működő iskolák pedagógiai programjukat maguk készítsék (e tekintetben a társulási intézmény vezetője gyakorolhassa egyetértési jogát). A közösen ellátandó feladatokat értelemszerűen a társulás közös

munkaterve határozza meg. Közös továbbá az intézmények gazdálkodása, de az egyes településeket érintő döntések az érintett önkormányzat egyetértéséhez kötöttek.

Ugyanezek a jogok illessék meg azokat a községeket is, amelyek iskoláikat többcélú kistérségi társulás keretében működtetik.

Minőségbiztosítás. A többcélú kistérségi társulások a regionális oktatási hivatal szakmai közreműködésével, az elmúlt évek adatainak felhasználásával készítsék el és hozzák nyilvánosságra a kistérségben működő valamennyi általános iskola, értékelését fenntartóra való tekintet nélkül. Ennek alapját az érintett intézmények önértékelése képezze. Az értékelés szempontjai: a kompetencia mérések eredményei, később ezek változásának tendenciái (különös tekintettel a hozzáadott pedagógiai értékre), egyéb tanulói teljesítmények (pl. továbbtanulási eredmények), szaktanár ellátottság, tanárok képzettsége, a kötelező ellátást meghaladó szolgáltatások, felkészültség. Erre az értékelésre épüljön a többcélú társulások kistérségi közoktatási intézkedési terve.

Finanszírozás. Alapelvként az egyes iskolák közötti megkülönböztetés ne mennyiségi alapon történjen, hanem a pedagógiai munka minősége szerint. Ne korlátozzák a kisiskolák részvételét a fejlesztési és egyéb pályázatokon.

Az iskolák értékeléséhez a jelenlegi támogatási rendszert kiegészítő új, minőségi normatíva kapcsolódna. Oktatási feladatellátásra alakult társulás tagjai a minőségi jogcímen folyósított támogatásban együtt részesüljenek, hogy a támogatás a minőségi különbségek csökkentésére, szakmai együttműködésre ösztönözzön.

Önálló és társult intézmények egyaránt részesüljenek az alapszabvány mellett minőségi támogatásban is. A társulást, a közös feladatellátást ösztönző, a társulás fenntartójának folyósított támogatások egy része megmarad (pl. a bejáró tanulók utáni normatíva), egyes elemei beépülnek az alapszabványba – így minden iskola számára hozzáférhetőek lesznek – egy további hányad pedig a minőségi normatívának adja át a helyét.

Létszám-korlátok. A társulás keretében járó kedvezmények továbbra is a meghatározott minimális csoportlétszámhoz kötöttek, azonban megfelelő pedagógiai program esetén a felső tagozaton is elfogadottá válik a különböző évfolyamok tanulóiból összevont csoportok kialakítása.

Megfelelő minőségi mutatók esetén a 7-8. osztályra megállapított minimális létszám hiánya ne akadályozza az intézmény működését, illetve évfolyamok indítását.

További információ:
elolanciroda@gmail.com

Ráhangoltuk a segítőket

Az önök körében már jól ismert Retúr – Szenvedélybetegek altív élethez segítése elnevezésű továbbképzési programunkat közel egy éve az a felismerés indította útjára, hogy a különösen veszélyeztetett társadalmi rétegekkel foglalkozó tanya- és falugondnokok, szociális intézményekben dolgozók részére segítséget kell nyújtani a szenvedélybetegségek felismeréshez, a probléma iránti érzékenység és a megoldáshoz szükséges együttműködési készség kialakításához. Hiszen e szakemberek gondozottai körében, illetve közvetlen környezetükben magas az ellátatlan szenvedélybetegek, ezen belül is döntően az alkoholbetegek száma. Célunk nem volt más, mint hogy a segítőket ráhangoljuk, figyelmüket felkeltsük erre az eddig talán kissé elhanyagolt kérdéskörre.

Nem szenvedélybeteg-segítőket akartunk kiképezni, hiszen ez 40 órában nem is lehetséges. Ennek az úgynevezett érzékenyítő képzésnek célja az volt, hogy a szenvedélybetegekkel foglalkozó segítőik ismerjék meg magát a betegséget, ismerjék fel annak jeleit, s ne akaratgyengeségnek vélik azt. Ha felismerik, hogy betegségről van szó, akkor még időben nyújtható segítség, és a segítő motiválhatja a szenvedélybeteget, illetve hozzátartozóit a gyógyulás irányába. A legfontosabb, hogy a segítő is higgyenek és bízzanak benne, hogy egy szenvedélybeteg is talpra állhat, és teljes értékű emberként élheti életét. A szenvedélybeteg-segítő, valamint a munkaerő-piaci to-

vábbképzéseken elsajátított ismeretek segítségével az érintettekben fel lehet keltetni a belső igényt a változásra, élethelyzetük megoldására, a társadalomba való visszailleszkedésükre.

Várakozásainkat felülmúlta az a véget nem érő érdeklődés, mely a Főplébániai Karitás Alapítvány és egyesületünk közös pályázati programja keretében meghirdetett akkreditált továbbképzéseket övezte. A falu- és tanyagondnokok, valamint más szociális területen dolgozó, segítő szakemberek, önkéntesek műhely foglalkozásaira olyan mértékű túljelentkezés mutatkozott, amit a Humánerőforrás-fejlesztési Operatív Program pályázata keretében nehezen lehetett kezelni. Kénytelenek voltunk a jelentkezők igényeihez alkalmazkodva, saját erőket is bevonva változtatni eredeti tervünkön. Ennek megfelelően két újabb csoport indításával egészítettük ki a képzési kínálatot. Így Bács-Kiskun (Kecskemét, Kiskőrös, Kecel), Csongrád (Ásotthalom) és Békés (Mezőhegyes) megyében hét helyett kilenc szakmai fórumon a tervezett 145 fő helyett 164 szakember továbbképzését bonyolítottuk le.

A műhelyfoglalkozásokon a tanyagondnokok mellett a szociális alapellátásban – családsegítésben, gyermekjóléti szolgáltatnál, idősgondozásban, hajléktalan-ellátásban – dolgozók, valamint a Máltai Szeretetszolgálat és a Katolikus Karitás önkéntesei is nagy számban részt vettek. Ebből következően, hogy a résztvevők ismeretszintje,

szakmai tapasztalata, az álláskereső, illetve a szenvedélybeteg ellátottal tartott kapcsolat intenzitása a csoporton belül is nagy változatosságot mutatott. E differenciáltságnak előnye is mutatkozott. Azok, akik számára eddig kevésbé volt ismert e problémakör, tapasztalatot és új ismereteket kaphattak a gyakorlottabb munkatársaktól. A tapasztaltabbak pedig a „laikusabb” véleményekből, a frissítőleg ható új nézőpontokból építkezhetnek a továbbiakban.

Reményeink szerint a programunk eredményeként megkezdődött a tanya- és falugondnokok, a szociális ágazat és a helyi civil szervezetek együttműködése, a szociális szolgáltatások összehangolása. Egységes szemléletmód kezdett el kialakulni a szenvedélybetegek ellátásában.

A programunk tapasztalatait hallva már most is sokan érdeklődnek további képzések iránt. Azok, akik most esetleg nem tudtak részt venni egyik képzésen sem, jelezzék továbbképzési igényüket, és figyeljék a Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesülete hírleveleit, honlapját. Megfelelő számú jelentkezés esetén az akkreditált felnőttképző intézmény további – térítéses – szakmai továbbképzéseket indít.

Tóth Márta

Tanulás minden életkorban

Az élethosszig tartó tanulás az egyén teljes életciklusát átöleli a korai készségfejlesztéstől az aktív munkavégzési életkoron át a nyugdíjasokon szellemi frissességét megőrző tanulási tréningig. Ilyen értelemben az egész életen át tartó tanulási folyamatban észrevétlenül is részt veszünk nap mint nap a családban, a szomszédokkal való érintkezésekkel, a munkában és a játékban, a piacon vagy a könyvtárban.

„Aki nem tanul, nem halad” – írja egy bölcs közmondás, s hogy mennyire igaz ez, tanúsíthatja az a sok jártasság, érték, tudás, amelyet egyrészt életpasztalatunk által, másrészt oktatási, képzési intézményekben sajátíthatunk el.

Mi a tanulás?

Nézzük meg közelebbről mit is takar ez a fogalom. A tanulás a dolgokról, jelenségekről, természetről és társadalomról való vélekedés. A tudás birtokában a dolgokról, jelenségekről, megnyilvánulásokról megállapíthatjuk, hogy melyek igazak, illetve hamisak, mi az, ami helyes, illetve helytelen, mi az, ami valós, illetve valótlan. A tudás szorosan kapcsolódik a képesség, jártasság, képzettség fogalmához. Jellegénél fogva a tudás lehet elméleti vagy gyakorlati.

Az egész életen át tartó tanulás célja:

- az alap és egyéb meghatározó készségek fejlesztése mint például: anyanyelven és idegen nyelven való kommunikáció; matematikai; természettudományi; művészeti; informatikai; vállalkozói; általános műveltség; a tanulás tanulása
- pályaaorientáció és pályaválasztási tanácsadás
- szakképzés, felsőoktatás és felnőttképzés az egyéni igényekhez alkalmazkodva, és figyelembe véve a munkaerőpiaci igényeket
- a tanuláshoz való hozzáférés kiszélesítése, a tanulási lehetőségek kiszélesítése minden korosztály és társadalmi csoport számára.

Miért érdemes tanulni?

A legtöbb ember számára az élet során jobbra a fizetségért végzett munka jelenti a függetlenség, az önbecsülés, a jólét alapjait. A munkahely megszerzése és megtartására való képesség ezért kulcsfontosságú az emberek életminősége szempontjából. Saját életünk alakítását, sorsunkat kezünkbe kell egyre inkább vennünk! Tudás alapú társadalmunk megköveteli az újabb ismeretek megszerzését, majd ennek hatékony értelmes felhasználását a szüntelenül változó körülmények között.

Hogyan gyarapíthatjuk tudásunkat?

Két különböző formában tudjuk ismereteinket bővíteni, attól függően, hogy hol és milyen keretek között tanulunk.

1. Önálló tanulással, ahol a tudást önállóan szerezzük meg, személyiségünk fejlesztése érdekében vásárolunk tanulási lehetőségeket, mint például:

szakkönyv, szakfolyóirat olvasásával; távtanulással; CD-ROM – audio-vizuális-és videóberendezés segítségével; Internet és számítógép használatával; könyvtár és egyéb kölcsönző intézmény használatával; kulturális intézmények

látogatása során (múzeum); média és telekommunikációs eszközök használatával.

2. Oktatási és továbbképző intézményekben valamint munkahelyeken való tanulással, képzéssel is bővíthetjük tudásunkat, mint például:

alap – szak – középfokú – felsőfokú képzésekkel; munkaerőpiaci tréningekkel; szakmai továbbképzésekkel; átképzésekkel; különféle tanfolyamokkal; szemináriumokkal.

Képzőhelyek lehetnek ahol ilyen jellegű tudásszerzés történne: Regionális Képző Központok, Megyei Munkaügyi Központok, Egyesületek(művészeti, sport, falugondnoki), Oktatóközpontok, Felnőttképző Akadémiák, Nyelvviskolák, Művelődési házak, Teleházak, Amatőr és művészeti iskolák, Szakközépiskolák, Főiskolák.

Mit tanuljunk?

Az Internet nagy segítségünkre van abban hogy tájékozódhassunk az aktuális képzésekről, milyen tudást, hol, mely feltételekkel tudunk elsajátítani. A kínált szakterületről bővebb információkat szerezhetünk be, amennyiben célzottan rákattintunk az érdeklődésünket felkeltő egy-egy képzés honlapjára. Pályázatíráshoz is vannak hasznos weboldalak, melyek segítenek a magunk pályázatának elkészítésében.

A Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesülete szervezésében, az Országos Foglalkoztatási Közalapítvány támogatásával rendezvénysorozat indul útjára Bács-Kiskun, Csongrád és Békés megye egy-egy településén, melynek témája az egész életen át tartó tanulásról való információnyújtás. Szakmai fórum képzési-börzével, kiállítással, egyénre szabott tanácsadással. Képzésajánló, beszélgetési lehetőségek, kiállítások kíséri a szakmai napokat. Várunk minden érdeklődő falu- és tanyagondnokot, civil szervezetek vezetőit és tagjait, kötött vagy kötetlen formában tanulni vágyókat!

A felnőttképzésekről, az élethosszig tartó tanulásról sokoldalú tájékoztatásban, érdekes és szemléletes ismeretnyújtásban lesz része mindenkinek, aki eljön Egyesületünk Élni tanulj! -Tanulás minden életkorban című rendezvényeire.

Fazekasné
Endre Éva

Tanyavédők

Puliként őrzik a környéket

A mikor 2006 szeptemberében a Kiskőrösi Rendőrkapitányságra kerültem, azonnal felismertem, hogy Kiskőrös térségében a külterületi tanya ingatlanok és az ott élők védelme érdekében jócskán lenne tenni való. Első lépésként egy szociológiai vizsgálatot végeztünk a külterületi lakosokat illetően, vizsgáltuk az életkorukat, családi körülményeiket, képzettségüket, foglalkozásukat, stb.

A kapitányság illetékességi területén négy városban és tizenegy községben közel hatvanezer ember él 1130 km² nagyságú területen. Kiskőrös a legnagyobb lélekszámmal rendelkező település, ezért elsősorban Kiskőrös külterületét vettük górcső alá, hiszen a bűncselekmények többségét is Kiskőrösön követik el. Megállapítottuk, hogy a külterületen lévő lakosok száma ezzel a lakott ingatlanok száma csökkent, sok az elhagyott, de értékekkel bíró tanya, pince. A lakosság összetételét tekintve rossz szociális helyzetben lévő többnyire idős egyedülálló személyek lakják a vidéket. A másik véglet a többgyermekes, de szintén rossz anyagi helyzetben lévő családok. Az utóbbi években egyre több nagy értékű ingatlan is épült a külterületeken, ezek többnyire külföldi tulajdonban vannak, illetve megjelentek üzemek, telephelyek, logisztikai központok is a külterületeken.

Ezzel a kettősséggel dupla teher hárult a rendőrségre: egyrészt a külterületen élő személyek védelme, szociális segítségnyújtás, valamint a nagy értékű ingatlanok vagyongvédelme.

2006 szeptemberében Kiskőrös városban kísérleti jelleggel kiépítettük a tanyaprogramot, mely során a polgárőrök, mezőőrök, a Filadelfia Szeretetszolgálat tanyagondnoka, a külterületi postás és a rendőrség részéről a körzeti megbízott vesz részt. Felmerülhet a kérdés, hogy a külterületi postás hogyan kapcsolódik a tanyaprogramba. Az ő ismertségét hely- és személyismeretét vettük igénybe a bemutatkozásánál, őt mindenki ismeri és elfogadja. A Filadelfia Szeretetszolgálat Kis János tanyagondnokkal és egy Nissan terepjáróval napi rendszerességgel látja el a tanyagondnoki szolgálatot, s a tanyaprogramban résztvevőkkel együttműködve, s végigjárva a külterületen élőket, az általuk ismertett problémára azonnal a megfelelő hatóság tud reagálni. A segítség a bevásárlástól az ügyintézésen keresztül a szakorvosi rendelőbe történő szállításig terjed, sőt adományok osztásában is közreműködünk. Továbbá mobiltelefonok kerültek kiosztásra.

A tanyaprogramot és annak sikerességét ismertettük a többi város, község vezetőivel, a legfogéko-

nyabb a kezdeményezésre Csengőd önkormányzata mutatkozott. Csengődön a lakók egynegyed része külterületen él közel öt-hatezer fő közötti, és Csengődön a külterületi lakók számának növekedése jellemző. Így jött létre 2007 júniusában a Puli Tanyavédő Szolgálat néven a tanyaprogram. Azt tűztük célul, amit a puli, a kedvelt kutya fajta végez: őriz, véd és segít. Első lépésben lakossági fórum keretében bemutattuk a programot, azok végrehajtóit a külterületen élőknek. A gyakorlatban a tanyagondnok a kulcsfigurája a programnak, aki rendszeresen járja a külterületet és hozzájuk csatlakozik a családsegítő központ a rendőr, esetleg más társszerv képviselője, akire éppen szükség van.

A tanyafórumot és a lakosok látogatását bűnmegelőzési céllal is felhasználjuk, felhívjuk a figyelmüket a trükkös lopásokra csalásokra az elkövetési módszerekre, idős személyek esetén a fiatalabb hozzátartozókat is tájékoztassuk a bűnmegelőzési lehetőségekről, valamint a hozzátartozók mobiltelefonos ellátottság fontosságáról. A program eredményeként közvetlen kapcsolat jött létre a rendőrség és a külterületi lakosok között, az egyébként zárkózottabb emberek megnyíltak előttünk, sőt több esetben vártak is ránk, már és nem csak a problémák orvoslása miatt, hanem egyszerű baráti beszélgetésre. A közvetlen kapcsolat megkönnyítette az információáramlást, a beszélgetések során több olyan részinformációt kaptunk, amit más bűnügyek sikeres felderítésében hasznosítani tudtunk.

A programban résztvevők több esetben segítettek a külterületen nehezebb és hátrányosabb sorban élőkön. A segítség a bevásárlástól a hivatalos ügyek intézéséig mindent magában foglalt. A Puli tanyavédelmi programra szükség és igény van, mi más lehet a cél erre az évre, mint a segítő program folytatása: szeretnénk minél több községben beindítani és hasonló eredményességgel működtetni.

Bóbis Attila

rendőr főhadnagy, alosztályvezető

Bemutatkoznak a civilek

Cél az önálló életvitel

A falu- és tanyagondnok gyakran találkozik munkája során fogyatékos emberekkel. Azért mutatjuk be a látássérültekkel foglalkozó egyesület munkáját, hogy ha a környezetünkben élőknek segítségre van szükségük, tudjunk hova fordulni.

A Vakok és Gyengénlátók Közép-Magyarországi Regionális Egyesülete (VGYKE) hazánk legnagyobb taglétszámú érdekképviselői szervezete, az MGVYOSZ szervezeti átalakulása folytán 2004-ben kezdte meg tevékenységét. Érdekképviselői, és érdekvérvényesítő valamint szolgáltatásokat nyújtó és a társadalmi érintkezést elősegítő szervezet, mely jogi képviseletet, rehabilitációs, oktatási, kulturális és szociális tevékenységet egyaránt folytató, állami, önkormányzati feladatokat átvállaló kiemelkedően közhasznú non-profit szervezet.

Fő célunk, hogy javítsuk a látássérültek és családjaik életminőségét, a hangsúlyt a társadalmi életben való aktív részvételre és integrációra helyezve. Legfőbb célkitűzésünk, hogy a vak és gyengénlátó embereknek lehetőségük legyen arra, hogy megismerjék és megtanulják az önálló életvitel megteremtéséhez szükséges feltételeket, és ehhez speciális személyre szabott segítséget kaphassanak az egyesület munkatársaitól. Egyesületünk munkájával szeretné elősegíteni a látássérültek minél szélesebb körű társadalmi integrációját és esélyegyenlőségük megvalósulását. Fontos értéknek tartjuk a hatékony érdekvérvényesítést és a társadalmi szemlélet megváltoztatását, tevékenységünkkel ezt kívánjuk előmozdítani.

Egyesületünk gyakran az ország teljes területéről fogad és lát el ügyfeleket. A Közép-Magyarországi régióban hazánkban legnagyobb számban és sűrűségben, becslések szerint mintegy hatezer vak és gyengénlátó ember él, így egyesületünk ellátotti köre igen népes, ami indokolja szolgáltatásaink folyamatos fenntartását.

Egyesületünk a vak és gyengénlátó emberek részére információszolgáltatást nyújt, munkanapokon folyamatosan elérhető ügyfélszolgálati hálózatot tartunk fenn (Budapest, Budaörs, Cegléd, Vác, Dabas és Pilisvörösvár), támogató szolgálatot működtetünk, az érintettek részére kulturális, egészségmegőrző, rehabilitációs és szabadidős programokat szervezünk, képzési lehetőségeket biztosítunk, igyekszünk munkalehetőségeket találni sorstársainknak, emellett érdekvédelmi tevékenységet folytatunk, mely magába foglalja a jogszabályi környezet véleményezését, az akadálymentesítéssel kapcsolatos tanácsadást és szakmai segítségnyújtást és a szemléletformáló tevékenységet is. E feladatokat a fiatal látássérült szakemberekből álló, lendületes vezetőség és az integrált, látássérült és látó dolgozókból álló munkatársi csoport maximális lelkiismeretességgel végzi, és folyamatosan igyekszik keresni az új szolgáltatási formák és segítségnyújtási lehetőségek megvalósíthatóságának útjait.

Tevékenységünk és szolgáltatásaink az érintettek és családtagjaik körében nagyon kedveltek, amit jól bizonyít azok gyakori igénybe vétele. Munkánkról más szakmai

„A közös fogyatékoság ellenére mindannyian különbözőek, egyediek, megismételhetetlenek vagyunk és igényt tartunk saját egyéniségünkre, foglalkozásunkra, egyszerűen a saját életre.” (Philippe Chazal)

szervezetek is pozitív véleménnyel vannak, az állami, önkormányzati, nonprofit és gazdasági szférában egyaránt jó kapcsolatokat ápolunk.

Elsődleges célcsoportunk a Budapesten és Pest megye településein élő 14 év feletti vak, aliglátó és gyengénlátó személyek. Tevékenységeinkkel egyaránt meg kívánjuk célozni a fiatal, középkorú és idős generációkat, részükre eltérő igényeiknek megfelelően igyekszünk kialakítani programjainkat, szolgáltatásainkat. A fiatalokat elsősorban képzési és szabadidős programjainkkal kívánjuk megszólítani, a középkorúak esetében az átképzést, a piacképes szakmák szerzését és a nyílt munkaerő-piaci integrációt tartjuk kiemelt fontosságúnak, idős tagjaink életvitelét pedig egészségmegőrző programjainkkal és támogató szolgáltatásainkkal szeretnénk megkönnyíteni.

A jövőre vonatkozóan számos nagyszabású szolgáltatást és újítást tervezünk a látássérültek segítségével. Szeretnénk beindítani kimondottan vakok és gyengénlátók részére takarító szolgáltatásunkat nem csak Budapest, hanem lehetőség szerint Pest megye egyéb településein is, emellett a későbbiekben tervezzük újabb képzéseink és tanfolyamaink elindítását Módszertani Központunkban (1149 Budapest, Angol u. 44., félemelet 2.), melyek hozzásegíthetik tagjainkat a sikeres munkavállaláshoz. Szeretnénk további segédeszközöket felkutatni és megismertetni azokat sorstársainkkal, és egy korszerűbb segédeszközboltot beindítani. A közeljövőben tervezzük a kistérségeinkben az elemi rehabilitáció otthontanítási formájának elindítását, melyhez jelenleg forrást keresünk.

Fodor Ágnes, VGYKE elnök

Vakok és Gyengénlátók Közép-Magyarországi Regionális Egyesülete

Cím: 1146 Budapest, Hermina út 47.

Postacím: 1380 Budapest, Pf. 1075.

Tel/fax: (1)384-5506

E-mail: info@vgyke.com; ugyfel@vgyke.com

Web: www.vgyke.com

Gyógynövénytar

Tárkony

(*Artemisia dracunculus*)

Népies neve: esztragon, tárkony, sárkánynövény

A növény leírása:

A fészkesvirágzatúak családjába tartozik ez a meleg, napos helyeket kedvelő, termesztett, élő fűszernövény. Jellegzetes, sajátos aromájú növény.

Hogyan gyűjtjük?

A növény leveles hajtását alkalmazzák gyógyászati célokra, virágzás előtt ajánlott szedni. A gyűjtési idő június-július hónapokra esik.

Mi van benne?

A növényi drog illóolajat (esztragolt), flavonoidokat és kumarinokat tartalmaz.

Mire jó?

A tárkony jó vesetisztító és epehajtó fűszernövény, de ismert étvágygerjesztő hatása. A népi gyógyászatban emésztést serkentőként használják.

Hogyan használjuk?

Tea: 3 dl forró vízbe tegyünk 2 teáskanálnyi tárkonylevelet, majd 5-6 perc elteltével szűrjük le. Vesetisztító, epehajtó, étvágyfokozó hatású. Fűszerként: Mártásokhoz, halételekhez, zöldségekhez, levesekhez, sültetekhez, tojáshoz kitűnően illik.

Jó tudni!

A szárított tárkonyleveleket száraz, hűvös, fénytől védett helyen, légmentesen záródó üvegben tároljuk!

Érdekesség

E fűszernövény kitűnően nevelhető cserépben. A francia vagy német tárkonyt érdemes termesztetni. A szakemberek azt ajánlják, hogy uborka mellé ültessük, mivel segíti annak beporzását. Ízletes házi tárkonyecet készíthető, ha egy üveg ecetbe friss tárkonyhajtásokat teszünk. A konzerv- és a likőripar is előszeretettel használja.

Civilek mentették meg a kunhalmot

A Föld Napja alkalmából emlékoszlop avatására került sor a csárdaszállási Barát-halmon. A hatméteres kopjafa Békés megye első olyan kunhalmára került, amelynek a művelésével a tulajdosok önként hagytak fel.

Kis ünnepségünk Petneházi Bálintné polgármesterasszony köszöntőjével kezdődött, majd Tirják

László, a Körös-Maros Nemzeti Park igazgatója emlékezett meg a Föld Napjáról. A kunhalmok védelmében beszédet mondott a téma leghíresebb szakértője Dr. Tóth Albert főiskolai tanár. Ismertetve, hogy a kunhalomok 3-5 ezer éves, emberkéz által létrehozott emlékek. Legtöbbször víz mellett, de vízmentes részekben helyezkedtek el. Általában lakódombként, temetkezőhelyként, őr- vagy határhalomként funkcionáltak. Magyarországon a 600 kunhalom közül, melyek természetesen védelem alatt állnak, mindössze 150 azok száma, melyeket nem vonnak művelés alá.

Az emlékoszlopot Szelekovszky László készítette és ajánlotta fel. Ez olvasható rajta: „Álljon ez követendő példaként a védelem alatt álló, de mégis háborgatott kunhalmaink megmentésére!”

Nagy Zsoltné falugondnok,
Csárdaszállás

Erdélyi tapasztalatcsere

A Nemzeti Civil Alapprogram pályázati támogatásával kis létszámú kapcsolatépítő tapasztalatcserét szervez egyesületünk Erdélybe. A tapasztalatcsere időpontja: 2008. június 23 – 24 – 25 – 26 – 27, hétfőtől péntekig.

DUNA-TISZA KÖZI FALUGONDNOKI HÍRLEVÉL

Kiadja:

a Falugondnokok

Duna-Tisza Közi Egyesülete

e-mail: info@falugondnoksag.hu

honlap: www.falugondnoksag.hu

iroda: 6000 Kecskemét, Ipoly u. 1/A

Telefonszám:

06-76/507-543

Fax: 06-76/507-544

Szerkeszti:

Borzák Tibor, Csörsz Zelenák Katalin

Tóth Márta, Moiskó Csilla

Tördelő: **Almási László**

Rajz: **Vida Ágnes**

Engedélyszám: 2.9/776-1/2006

Nyomda: Print 2000, Kecskemét

Megjelent a Nemzeti Civil Alap
és az EU támogatásával